

HELYSZÍNEK

1. ÖREG VÁROS VÁSÁRA – FORUM ET MERCATUS

Savaria-Szombathely belvárosi „vásárterén” nemcsak a hagyományos vásárnapon, szombaton, de a karnevál minden napján kínálják portékáikat az ide sereglett kézművesek és mesterek-árusok. Lesz itt fazekastermék és fadaragvány, szőttes és bőrdíszmű, íj és lószerszám, ólomkatona és fajték, tűzzománc- és üvegékszer, s ki tudja mi minden még. A vásári sokadalomban megfáradt járókelő pecsenyések és sütődések finom étkeiből és hűsítő italaiból meríthet erőt az óhajtott vásárfia felkutatásához és a karneváli időutazás folytatásához...

FELVONULÁS – TRIUMPHUS

2009. augusztus 21-én pénteken 18.00 órakor a lemenő nap fényében, **augusztus 22-én szombaton 20.00 órakor** fáklyákkal megvilágítva várja hazánk legnagyobb történelmi jelmezes felvonulása a nagyérdeműt. Majd' 1600 évnyi történelem vonul végig a 2000 éves Savaria-Szombathely belvárosának utcáin.

2. KARNEVÁLSZÍNHÁZ – TEATRUM SAVARIENSES MEGYEHÁZA UDVARA

A Karneválszínház 2009 nyarán olyan szerzőt lát vendégül színpadán, akinek szereplése már kezdettől fogva esedékes lehetett volna: a sziporkázó humor utolérhetetlen mesterét, az emberi természet fonáságainak gondos feltérképezőjét, megannyi erőteljes és mégis árnyalt jellem megrajzolóját, **Monsieur de Molière**-t. Bohózatai többnyire ugyanazt az élethelyzetet vizsgálják: a végre egymásra talált szerelmesek boldogságát zordon atyáik haszonelvű döntései, s gyűlölt érdekházasságok fenyegetik. Ám szerencsére mindig vannak olyan csavaros eszű szolgák – mint például a lépten-nyomon a törvényesség határvonalán zsonglörködő **Scapin** (ejtsd: Szkapen) –, akik bármikor készek újra megkeverni a Sors cinkelt kártyapakliját...

A cselt cselre halmozó vígjáték az idén tizedik évadját ünneplő Karneválszínház és az első évadjával sikeresen bemutatkozott Weöres Sándor Színház közös produkciójaként kerül színre. A szombathelyi társulat jeles művészei mellett a nézők olyan régi, kedves ismerőseikkel is találkozhatnak, mint Hollósi Frigyes, Bezerédi Zoltán és Botos Éva, viszont először lép a karneváli közönség elé Savaria szülötte, Fekete Ernő.

3. TÖRTÉNELMI TÉMAPARK – CASTRA MILITARIA

Bár coloniánk kincstárát alaposan megtépázta a kereskedelemnek és az iparnak az egész Birodalmat sújtó visszaesése, s az isteni Claudius császárunk pénze sem a régi, a Sextius Palpellius Hister helytartó savariai udvarába tévedt időutazók az eddigi legnagyobb ívű időutazáson vehetnek részt a legújabb kori Karneválok történetében. Az első századi római harcászattól egészen a XVI. század magyar végvárainak hadviseléséig terjed a paletta. Évek óta először nem csak Pannóniából, de a Birodalom határain túli Magna Germaniából is érkeznek gladiátorok; tanúi lehetünk Spartacus lázadásának és a lázadók kivégzésének. Az összegyűlt öt legionak, és a többi közreműködőnek köszönhetően az ókori Róma fontos csatái közül kettő is, a germánokkal vívott teutoburgi és a hunok elleni catalaunumi ütközet is megelevenedik majd az arénában. Láthatunk majd gyalogos és lovas Árpád-kori magyarokat. Megismerkedhetünk a keresztes lovagok fegyverzetével és harcmódorával. Itt lesz Magyarország szakmailag egyik legfelkészültebb középkori kísérleti régészeti csapata, a S.A.G.A. Láthatunk majd középkori pört és Istenítéletet, gyalogos és lovas lovagi tornát és XVI. századi végvári vitézek élő történelemóráját. A tábori élet is új elemekkel gazdagodik,

hiszen a megújult I. századi ideiglenes faerőd mellett láthatunk késő római táborot, lovagi táborokat a gótika és a reneszánsz idejéből csak úgy, mint varég szerencselovagok táborát. A haditornász küzdelmek olyan ütemben követik egymást majd az arénában, hogy az érdeklődőknek legyen lehetőségük kedvükre bebarangolni a táborokat is.

Idén először magyar és német nyelven is segíti Csapláros Andrea, régész szakértő Dr. Katona Attila, főiskolai adjunktus, a Nyugat-Magyarországi Egyetem Bölcsészettudományi Kara Történettudományi Intézetének tanárát, aki már évek óta a katonai hagyományörző programok szakértője.

4. FÓRUM SZÍNPAD – VÁROSHÁZA

A város és a karnevál szívében található helyszín ezúttal is pezsgést és színek-hangok kavalkádját nyújtja a nagyérdeműnek. Ismét itt veszi kezdetét a karneváli időszámítás – ezúttal a **Csík zenekar** adja meg az alaphangot csütörtök este. Színpadra lép még a **NemEz Band**, **Olah Vince és a Marijacsi**, a **Kistehén Tánczenekar**, valamint a „helyi hangok” képviselőit a **Savaria Szimfonikus Zenekar** és az **Isis Big Band** is. Fergeteges szórakozást ígér a **!DelaDap**, Európa színpadainak kedvence, a balkáni zene elsőszámú „sztárcsapata”, a **Boban & Marko Markovic Orchestar**, valamint a tradicionális zsidó zenét játszó **David Klezmer Quintet** koncertje is. Mindemellett a legváratlanabb pillanatokban gólyalásbasok és zsonglőrök, dobosok és artisták, tűznyelők és más mutatványosok bukkannak fel itt.

5. BOROK UTCÁJA – VIA VINORUM

Lüktetés, szenvedély, lendület. Pergő ritmusok és andalító dallamok – ezt kínálja idén is a karnevál meghatározó helyszíne, a Borok utcája. A színpadi produkciók élvezetének élményét a bődítő nedűk teszik teljessé. A jelszó ezúttal is a sokszínűség, igényesség, egyediség: az **Ajde Braćo** balkáni fúvósparádét, a **Cimbaliband** egyedi cimbalom-harmonika muzsikát, a **Cabaret Medrano** sokszínű dallamvilágon átütő kabaréhangulatot, a **Ricardo Salsa Club** latin-jazzt, a **Myzrab** török és arab dallamokat, a Paddy and the Rats ír kocsmazenét, **Rutkai Bori és a Specko Jedno** pedig modern eklektikát ígér. A pezsgő hangulatot tovább fokozza a **Hetedhét** és a **Vodku** zenekar, a **Khamaro** és az **AMalaBand** zenéje. **Bognár Szilvi** „Semmicske énekei” és **Szalóki Ági** Karády-estje pedig a barátság és a szerelem őszinte hangján szólnak hozzánk. Az előadások kísérőjeként az ország legjobb borai és a pecsenyések ízes finomságai között válogathat a karneváli közönség.

6. ROMKERT – HORTUS PUBLICUS

Augusztus végén ismét étellel telik meg a Püspökkert, mely az egykori Savaria romjait őrzi. Délelőttönként jóga várja a keleti kultúra eme relaxációs és mozgásformája iránt érdeklődőket, az ókori jósa pedig a jövőjüket megismerni vágyó vállalkozó szelleműeket. A Romkert idén számos utcaszínházi előadásnak és vásári komédiának lesz helyszíne. A korábbi évek hagyományaiból sarjadó, a colonia rabszolgáinak viszontagságos életébe bepillantást engedő előadás idén – mi másról – **(Rabszolga)válságról** tudósít. **Kálloy Molnár Péter és Tóth Gáspár András** a **CS.A.J.**-jal lépnek a közönség elé, míg a **S.Ö.R.**-t már **Kálid Artúrral** kiegészülve szervírozzák. Ismét itt lesz a **Ferrum Színházi Társulás és a Soltis Lajos Színház** is, megint láthatunk **Sz’keccskék**-et – kettőt – Vass Szilárd és Reitter Zsolt előadásában.

(Eső esetén a péntek esti CS.A.J. és a vasárnap esti S.Ö.R. című színházi előadások helyszíne az MMIK Nagyterme lesz.)

7. KALANDVÁR – CAMPUS LUDENDI

Ismét gyerekkacagás, móka, játék és vidámság tölti be a Gáyer-park ligeteit a karnevál idején.

A **fa körhinták** a legkisebbeknek, a **kézműves-foglalkozások** és az ókori totó a nagyobbaknak kínálnak szórakozást. A garabonciások **gólyalábas produkciói** a család minden tagját jókedvre derítik, a versek és mesejátékok varázslatos világot tárnak a gyermekek és gyermeki lelkű felnőtt(ebb) kísérőik elé. Lesz **játszóház, életmódtábor és kenuzás a Gyöngyösön**, zenével szórakoztat a Brass in the Five, Majoros Ági, a Boglya, a **Hébe-Hóba Banda** és **Gryllus Vilmos**. Bábjátékkal érkezik a **MárkusZínház** és a **Láda fia**, óriásbábos produkcióval az **Ort-Iki Bábszínház**. Lesz itt minden, mi játékos kedvű gyermekek vágya lehet!

(Eső esetén a Kalandvár programjait – a lehetőségekhez mérten – a Kanizsai Dorottya Gimnázium földszinti tornatermébe költöztetjük be. Kérjük, hogy rossz idő esetén, figyeljék a helyi médiumok híradásait!)

8. MŰVÉSZETEK UTCÁJA – VIA PALADIA

Művészet az utcán... – ez a jelmondata a képző- és iparművészeteket, valamint a társművészeteket befogadó és népszerűsítő helyszínnek. Bemutatkoznak az **Isis Galéria művészei**, utcazenét játszanak fiatal helyi tehetségek, koncertezik a **Tarisznyások**, gyermekműsorral érkezik a **CS.A.T. együttes**, japán dobzenével „pörget fel” az **Ataru**. Keramikus, szobrászművész, ötvös- és festőművész, grafikus és ruhatervező munkájába és műhelytitkaiba pillanthat be az érdeklődő, esténként pedig tüzes-fényes produkciók zárják a mozgalmas programot.

9. MEDITERRÁN UDVAR

A Mediterráneum sokszínűsége, temperamentuma és pezsgése lengi be az udvart a Karnevál napjaiban. Koncertek, **táncbemutató és –oktatás, éjszakába nyúló partyk és tüzes produkciók** teszik perzselővé a mediterrán hangulatú estéket-éjszakákat. Blues, jazz, salsa, rock, elektronikus zene – ilyen és hasonló hangulatokat kínál látogatóinak a Mediterrán udvar.

10. EVANGÉLIKUS TEMPLOM – BASILICA MUSICAE

A karneváli forgatagban megfáradt, csendre-békére vágyó látogató térjen be ide, ahol a meghittség élménye várja. Lélekemelő muzsika tölti be a templomot és a kertet – a zöldben a **Capito Gitárklub** tehetségei zenélnek, a **Pedagógus Vegyeskar**, Laborczy Erzsébet és Lackner András koncertje kórusmuzsikát és orgonazenét ígér. A **Karmel Együttes** oratóriumának érdekességét a modern és a klasszikus hangzás ötvözte adja; régi magyar imádságokat és énekeket hoz **Écsi Gyöngyi; Gryllus Vilmos, Gryllus Dániel és Szalóki Ági** Volt egyszer volt egy kis zsidó című koncertje Kányádi Sándor „Erdélyi jiddis népdalok” című műfordításkötetének dalaival ajándékozza meg a szívét a zenének megnyitó hallgatót. **Eli Thomae** Tarka foltok című **patchwork-kiállításának** "foltonfolt" darabjait a kápolnában tekintheti meg az érdeklődő.

11. BELSIKÁTOR – CIVIL KORZÓ

A Belsikátort a Művészetek utcájával összekötő korzón civil szervezetek, alapítványok, egyesületek mutatkoznak be idén először a karneváli közönségnek. A szombathelyi Waldorf óvoda, általános iskola és gimnázium diákjainak munkáiból rendezett kiállítás az Európai Dokumentációs Központban várja a közönséget. A Belsikátorban a kiállítás időtartama alatt a **Waldorf Társas Kör** kézművesei és zenészei várják a látogatót.

12. PÉKEK UTCÁJA

A karnevál alatt a Pékek utcájává válik a belvárosi Széchenyi utca. A **friss kenyér illata** lengi be négy napon át a Fő tér és a Romkert közti átjárót, ahol az **élelmiszeripari szakközépiskola diákjai és a város pékjei** sütik a ropogós finomságokat, cipókat, réteseket, buccikat és

társaikat. Nincs jobb persze a házi sütinél, úgyhogy a kemencék mellett bárki dagaszthatja, gyúrhatja, nyújthatja a tésztát, hogy aztán kisütve hazavigye emlékül.

13. SÖRTÉR (Berzsenyi tér)

A sörudvarrá alakuló téren a Karnevál napjaiban **játékos versenyek** – sörfelismerés, „sörváltóverseny”, „modern gladiátorok”, rongylabdajáték, kötélhúzás és buzogányverseny – szórakoztatják a vállalkozó kedvű karneválturistát. A játékban megfáradt látogatónak a **Soproni Sörgyár sokféle nedűje** kínál enyhülést. Esténként country és népzene szórakoztatja a sörbarátokat. A szombathelyi **Károly Róbert Középkori Történelmi és Kulturális Hagyományőrző Egyesület** és a **Mathias Rex Történelmi Hagyományőrző Egyesület** dámái és lovagjai jóvoltából betekinthetünk egy középkori tábor életébe: lesz lovagi párviadal, vívástechikai bemutató, zenés-fegyveres őrjárat, viselettörténeti előadás, reneszánsz tánc és vásári komédia. Találkozhatunk a **Memmingeni Muskétásokkal** is. Éjszaka pedig tűzvarázslók és a középkori szexualitás rejtelméről szóló előadás garantálja forró hangulatot.

14. SZILY JÁNOS UTCA

A Martinus Vallási és Kulturális Egyesület Szent Márton élettörténetének bemutatása és népszerűsítése céljából már hagyományteremtően felállítja a **"Martinus Sátrat"**, s mellettük a bakonybéli és pannonthalmi szerzetesek is bemutatkoznak Szily János szobra körül. Valamennyi napon kézműves foglalkozásokkal is várják az érdeklődőket.

Kísérő rendezvények

SMIDT MÚZEUM (Hollán Ernő u. 2.)

Az országosan egyedülálló múzeum, mely egyetlen ember magángyűjteményét mutatja be, ismét bekapcsolódik a karneváli rendezvények forgatagába. A Karnevál napjaiban a régmúlt tárgyi emlékei iránt érdeklődő múzeumi látogatónak többször lehet része **ingyenes tárlatvezetésben**, megismerheti a **múzeum római kori emlékeit**, valamint a **római életmód**ba is betekintést kaphat. A gyerekeket **álarckészítés, mozaikragasztás, óriás puzzle és pólónyomtatás** várja.

SZENT MÁRTON ÚTJA – VIA SANCTI MARTINI (a Szent Márton templom és a BFI előtti téren)

Az Európa Tanács 2005-ben a Szombathelytől Toursig vezető útvonalat Európai Kulturális Útvonallá nyilvánította, hogy Európa legnépszerűbb szentjének, **Szent Mártonnak életét és kultuszának kiemelkedő emlékeit** bemutassa. Az egykori Savariában született szent a Római Birodalom katonái közül nemcsak vitézségével, de jóságával is kitűnt. A karneváli kísérőprogram célja a **Márton-kultusz és a kapcsolódó hagyományok bemutatása**, a szórakoztatva tanítás. A látogató kóstolhat köleskását és más paraszti ételeket, megismerkedhet hagyományos tartósító eljárásokkal, paraszti szerszámokkal, a zarándokút túraútvonalaival, láthat IX-X. századi harcmódor-bemutatót. A Karnevál ideje alatt a Szent Márton látogatóközpont is folyamatosan várja kedves érdeklődő látogatóit.

SAVARIA MÚZEUM (Kisfaludy S. u. 9.)

A Savaria Múzeum ezúttal időszak kiállítást ajánl a karneválozók figyelmébe. **Jégkorszak – avagy: Találkozunk a jégmúltban!** című kiállításuk a Magyar Természettudományi Múzeum anyagából állt össze. Az augusztus közepétől október közepéig látogatható kiállítás a globális klímaváltozás körül forgó tévhiteket, a jégkorszakról alkotott, esetenként téves elképzeléseket tisztázza különleges tárgyi anyagok, gerincesmaradványok, korabeli ősszállatok

rekonstrukcióinak segítségével. A látogatók igazi felfedezőúton járhatják be a Föld történetének utolsó 2,5 millió évét. Tehát: Találkozunk a jégmúltban!

AGORA – TERASZ ÉS PINCEGALÉRIA

Macskássy Izolda festőművész képeiből nyílik kiállítás az AGORA – Pincegalériában. A kiállításmegnyitón közreműködik Bodorkós András újságíró és a Művészeti Gimnázium fuvola-együttese. A festőművész képeiből készült kiállítás augusztus 23-án 10.00-20.00 óráig, augusztus 24-28-ig naponta 9.00- 17.00 óráig ingyenesen látogatható az AGORA – Pincegalériában, augusztus 29-től szeptember 30-ig pedig az Isis Galériában (Kossuth L. u. 19.)

AGORA – IROKÉZ GALÉRIA

Az Írókéz Kft. társadalmi szerepvállalásában továbbra is a képzőművészet és a jövő alkotó embere támogatására törekedve – az AGORA Szombathelyi Kulturális és Turisztikai Központtal együttműködve – 2009-ben is meghirdette pályázatát Vas megye tanulói, valamint a NyME rajz szakos hallgatói körében. A program célja a **helyi fiatal generációk ösztönzése képzőművészeti ambícióik bemutatására.**

MMIK – GALÉRIA

„Évfordulók, események, képes levelezőlapokon” címmel a **Képes-levelezőlapgyűjtők Egyesületének jubileumi kiállítása** és gyűjtőtalálkozó 2009. augusztus 19-től az MMIK aulájában. Megtekinthető: naponta 10-18 óra között.